

Hanácké elity zamíří na „misie“

Lidové noviny, 12.3.2018

Přibývající sociální příkopy ve společnosti chce překlenout záměr Univerzity Palackého. Olomoučtí vědci, učitelé i studenti hodlají vyjíždět do regionů, kde budou zdarma informovat o právu, exekucích, finanční gramotnosti nebo očkování.

OLOMOUC/OSTRAVA Na jedné straně je bohaté, univerzitní a kosmopolitní město: Olomouc. A na straně druhé patří do kraje i chudší okresy, jako je Jeseník. Právě tam v loňských parlamentních volbách získala Okamurova populistická SPD 15,96 procenta hlasů a komunisté skoro deset procent. To je výrazně více, než činí celorepublikový průměr. A o dost víc, než si uměli Olomoučané asi představit. Jako by si lidé i v jednom a témže kraji přestávali rozumět, protože města a vsi řeší jiné problémy – mají odlišné starosti. Ke vzájemnému porozumění má přispět nový projekt Univerzity Palackého v Olomouci. Jedná se o takzvanou občanskou univerzitu (UniON), která má poznatky a vědění z různých oborů přenášet i do obcí a do diskusí v kraji. Akademici, které dnes část společnosti považuje za „kavárenské povaleče“, „darmožrouty“ nebo „Sorosem korumpované elity“, chtějí pomoci potřebným lidem s tématy, která je souží. Zdarma budou v kraji radit ve věci exekucí, zadlužování i prevence nemocí. „Okamžitě po prvních mediálních výstupech o UniON se ozvaly školy i některá sdružení poptávající konkrétní témata. Kupříkladu ze strany učňovského školství je velký zájem o politická témata typu český volební systém, parlamentní demokracie anebo finanční gramotnost,“ sdělil LN olomoucký rektor Jaroslav Miller.

Patrně se přidá i Ostravsko

Univerzita hodlá výrazně posílit svou takzvaně třetí společenskou roli – kromě výuky a výzkumu bude intenzivněji podporovat občany a přispívat k šířeji pojatému vzdělávání ve společnosti, aby lidé méně podléhali manipulacím, lžím politiků či lichvářů. Hanáci nabízí součinnost i dalším univerzitám. „Řada vysokých škol se hodlá na nějaké úrovni zapojit, za což jsme velmi rádi. Projekt má velký potenciál právě při plošném pokrytí regionů v celém Česku. Zmínit můžeme kupříkladu Ostravskou univerzitu, nicméně adresné oslovení všech partnerských škol nás v následujících dnech teprve čeká,“ říká Miller.

Najdou se však dobrovolníci, aby zdarma vyjížděli kamsi na Šumpersko a dál na sever? „Od oznámení příprav UniON se nám hlásí desítky pedagogů i studentů, a to nejen z Univerzity Palackého. Jedná se přitom o zastoupení prakticky všech fakult a mnoha oborů, od biologie, chemie, umění až po prioritizované disciplíny zaměřené na aktuální společenská témata,“

vysvětluje prorektor Petr Bilík. A přidává příklady. „Právě přišla nabídka týkající se údajných rizik geneticky modifikovaných organismů (GMO) a efektu antibiotik, stejně jako workshopu zaměřeného na finanční gramotnost určeného pro dětské domovy,“ doplňuje Bilík. Oficiální výzva k zapojení se akademiků bude teprve následovat, vedení ovšem očekává, že se v součtu počet témat a osobností přehoupne přes sto. Olomoučtí nestartují tuto aktivitu jen tak náhodou; atmosféra v zemi je zjištěná nechutí k elitám,

četnými lživými zprávami i nesnášenlivostí různých minorit. „UniON už ze samé podstaty i dle názvu má za cíl spojovat, setkávat se, nabízet informační servis těm, kdo k němu mají za běžných okolností daleko... Spíše než s pohledem elit přicházíme s partnerstvím a vzájemnou výměnou názorů a zkušeností. Chtěli bychom zdůraznit, že projekt kombinuje vzdělání, osvětu, pomoc a občanskou diskusi. Věříme, že mnoho spoluobčanů ocení právní rady ohledně oddlužení, zatímco jiní se budou zajímat o to, jak čelit dezinformacím či co to vlastně znamená být členským státem EU či NATO,“ říká profesor Miller. Podle něj jsou žhavým tématem i lživé zprávy, fake news, takže se odborníci pokusí zdůraznit důležitost ověřování informací a zdrojů, což se týká nejen politiky, ale i odolnosti vůči klamavé reklamě.

Témata do terénu ■ Nové dobrovolnické aktivity

Univerzity Palackého v Olomouci mají mít přímý společenský dopad, neboť členové akademické obce budou bez nároku na odměnu oslovovat občany i v malých obcích kraje, a to formou přednášek či kurzů na různá užitečná témata. ■ Jde například o otázky právní a finanční gramotnosti, dluhového poradenství, prevence nemocí, ale i kritického vyhodnocování informací nebo zpráv o české státnosti a vztahu k EU. Nemají chybět třeba ani prezentace o GMO potravinách.

■ „Některá témata spíše vyžadují charakter workshopu, jiná rozsáhlejší poradenství. Budeme proto reagovat na podmínky v místě a možnosti institucí, jež si nás objednají, a to s maximálním respektem k cílové skupině,“ říká olomoucký prorektor Petr Bilík. ■ Univerzita Palackého právě teď oslovuje partnery a know-how občanské univerzity se zkratkou UniON nabízí i dalším školám, jež ji mohou kontaktovat.